

Overall kom je te gekke muurschilderingen tegen. FOTO'S: JAN HAZEVOET

In South Street vind je vooral retro-winkels.

Een van de beroemdste 'inwoners': Rocky Balboa.

PHILLY ROCKS

New York kennen we nu allemaal wel zo ongeveer - waarom niet een keer naar Philadelphia? Want: street art, cheesesteaks, en als je er toch bent kun je ook even op bezoek gaan bij de Amish in het nabij gelegen Lancaster. DOOR YVETTE BAX

Philadelphia is leuk. Waarom? Dat gaan we even voor je uit de doeken doen. Ten eerste heeft 't de allure van een grote bruisende stad, maar bezit het tegelijkertijd de gemoedelijkheid van een dorp. Het centrum is redelijk compact en alles is in principe te belopen. Verder maakt het niet veel uit waar je interesses liggen: kunst, cultuur, shoppen, lekker eten, of uitgaan; Philly has got it all.

Facts & figures

- Philadelphia is de zesde stad van Amerika met ongeveer 1,5 miljoen inwoners. Gelegen aan de Eastcoast van de VS, in de staat Pennsylvania. Op anderhalf uur rijden van Washington D.C. en een uur rijden van New York.
- Philadelphia werd gesticht in 1682 door William Penn, en staat bekend om zijn historie omdat er in 1776 de Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring werd getekend, en de Liberty Bell er werd geluid.
- Historische attracties: The Independence National Historical Park, the Independence Hall, en de Liberty Bell dus - die overigens zo hard geluid is dat er een scheur inzit.
- Philadelphia was van 1790 tot 1800 de hoofdstad van de VS.

Voor de shopfreaks: Philadelphia staat ramvol met leuke boetiekjes en arty farty winkeltjes. Ga voor de chique (merk)winkels naar Walnut Street, voor de retro-winkels en sneaker stores met mooie bemozaïekte zijstraten naar South Street, en voor de aparte boetiekjes, tweedehands winkels afgewisseld met galerietjes (van voornamelijk beginnende artiesten en jong te ontdekken talent) naar Third Street.

Als je het shoppen écht groots wilt aanpakken, ga dan naar de The Franklin Mills Mall outlet net buiten de stad, met meer dan tweehonderd (!) winkels.

Voor de carnivoren: wel eens gehoord van de enige echte Philadelphian cheesesteak? Nee? Nou, dat is een biefstuk omhuld door gesmolten kaas op een broodje. Klinkt simpel en dat is het ook, maar thuis zul je 'm toch echt niet zo lekker kunnen maken als dat je 'm bij Geno's Steaks of Pat's King of Steaks krijgt. Deze twee plekken zijn befaamd om hun yummy cheesesteaks; beide gevestigd in 9th street, beide 24 uur per dag, zeven dagen per week open. Voor de Amerikanen die altijd honger heeft. Of voor de toerist die hoopt dat de rijen 's nachts korter zijn. Want mocht je de cheesesteak willen proberen, trek er dan ook meteen minimaal een uur - of twee - voor uit. Want behalve de steaks, zijn de line ups hier ook befaamd... En die gaan niet alleen het hoekje om, maar eindigen halverwege de straat. Maar ze zijn blijkbaar het

De Liberty Bell.

wachten waard, want zelfs Oprah Winfrey en Justin Timberlake zijn er gespot met hun broodje.

Voor de (straat)kunstliefhebber: terwijl je door de stad struint, kom je overal te gekke muurschilderingen tegen. Philly heeft namelijk in 1984 het Mural Arts Program gelanceerd; een project dat erop gericht is om graffitikunstenaars in plaats van losse tags 'constructieve' muurschilderin-

gen te laten maken. En dat is dus gelukt, met een nogal indrukwekkend resultaat. Er zijn zo'n 3000 murals in de stad te vinden. Er worden speciale Mural Arts-tours georganiseerd, die twee uur duren en waarin je zo'n veertig muurschilderingen te zien krijgt.

Voor de nieuwsgierige pottenkijker: breng een bezoek aan Lancaster, op één uur treinen van Philadelphia.

Lancaster county is namelijk de provincie van de Amish. Mocht je ze gemist hebben op TLC: dit is de streng christelijke geloofsgemeenschap die leeft alsof het nog de Middeleeuwen zijn. Met dito outfits. Ze zijn met zo'n 29.000 man, verspreid over de hele provincie en leven er zonder elektriciteit, zelfvoorzienend en willen niks te maken hebben met de moderne wereld. Maar ze verkopen wel hun zelfgemaakte jam en honing op de lokale markten in Lancaster, en wonen niet - zoals je wel zou verwachten - compleet afgesloten van de rest van de wereld. Ze wonen in gewone huizen, tussen de 'normale bevolking' in.

Voor de geïnteresseerden is er zelfs een soort Amish-informatie centrum; de Plain & Fancy Farm. Daar is een Amish-huis nagebouwd, een restaurant met typisch Amish-eten, er worden films vertoond en je kunt een 'buggy ride' maken: een tourtje door het Amish-landschap met paard en wagen.

Een beetje cheesy is het zeker, maar hier zul je het grotendeels van moeten hebben. Aangezien je niet zomaar bij de Amish op visite kunt gaan voor een praatje - behalve dan bij Hannah (216 Witmer Road). Want die heeft een winkeltje aan huis waarin ze zelfgemaakte kleden verkoopt. Een vrouw in een lichtblauwe jurk en met een wit hoofdkapje op doet open als we op de deur kloppen. En begint meteen druk te kletsen. „Wil je een kopje thee? Waar kom je vandaan? Oh, Nederland zeg je.... dat ken ik niet. Waar is dat? Ik ben Lancaster nog nooit uit geweest. Nee, ik ben niet nieuwsgierig naar wat er buiten deze community is. Ik heb hier alles wat ik nodig heb - buiten heerst het kwaad”, zegt ze, terwijl ze er allervriendelijkst bij glimlacht.

De shopmax was eigenlijk al bereikt, maar vooruit dan maar: één - klein - kleedje past er nog wel bij in de koffer.